

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4896/2020
25.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., општина Призрен, чији је пуномоћник Бојана Томашевић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8634/19 од 16.01.2020. године, у седници одржаној 25.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8634/19 од 16.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 11296/17 од 30.01.2019. године, првим ставом изреке, одбијен је приговор туженог о апсолутној ненадлежности за поступање у овој правној ствари. Другим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу надокнади штету због мање исплаћене пензије у периоду од 01.02.2007. године до 30.09.2018. године у износу од 1.414.118,28 динара у појединачно наведеним месечним износима у овом ставу изреке, са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Трећим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражио да му тужени надокнади штету због мање исплаћене пензије у периоду од 01.02.2007. године до 30.09.2018. године, преко досуђеног износа од 1.414.118,28 динара, а до тражених 2.736.385,38 динара, за разлику од 1.322.276,10 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 25. у месецу за претходни месец, као неоснован. Четвртим ставом изреке (погрешно означен као пети став изреке), обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 82.075,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење, па до коначне исплате. Петим ставом изреке (погрешно означен као шести став изреке), тужилац је ослобођен од плаћања судских такси у овом поступку.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8634/19 од 16.01.2020. године, првим ставом изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и

првостепена пресуда потврђена у ставу првом и делу става другог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име накнаде штете због мање исплаћене пензије за период од 01.07.2014. године до септембра 2018. године исплати досуђене месечне износе са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ, и у ставу трећем изреке. Другим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца да му тужени на име накнаде штете због мање исплаћене инвалидске пензије исплати појединачне месечне износе за период од фебруара до децембра 2007. године, целу 2008. годину, 2009. годину, 2010. годину, 2011. годину, 2012. годину, 2013. годину, као и јануар, фебруар, март, април, мај и јун 2014. године, све са законском затезном каматом на сваки од наведених месечних износа, почев од 25. наредног месеца за претходни месец, па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 87/18), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог Закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем надлежног органа туженог И број .. од 26.06.1968. године, признато право на инвалидску пензију почев од 03.03.1966. године. Тужиоцу је пензија исплаћивана до половине фебруара 1999. године, након чега је исплата обустављена. Решењем РФ ПИО од 10.08.2016. године, одбијен је захтев тужиоца за успостављање исплате пензије поднет дана 22.02.2010. године. Према потврди службе евиденције Одељења пензијске администрације Косова у Призрену од 20.03.2018. године, тужилац је стекао право на пензију од 01.01.2002. године, од 01.01.2003. године, од 01.01.2004. године, од 01.01.2008. године, од 01.01.2012. године, од 01.01.2013. године, од 01.04.2014. године и од 01.01.2016. године у износима ближе наведеним у образложењу другостепене одлуке. Оценом налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, висина неисплаћених пензија тужиоцу за временски период од 01.02.2002. године до 30.09.2018. године, без умањења за исплаћене пензије на Косову и Метохији укупно износи 3.296.369,69 динара, док висина неисплаћених пензија тужиоцу за временски период од 01.02.2002. године до 30.09.2018. године умањена за исплаћене пензије на Косову и Метохији износи 1.414.118,28 динара, опредељених по месецима у налазу судског вештака, са назначеним месечним датумима доспелости.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени својим неправилним поступањем, обуставом исплате пензије тужиоцу причинио штету у висини збира месечних износа који су утврђени вештачењем судског

вештака економско-финансијске струке, па је применом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима делимично усвојио тужбени захтев тужиоца за период од фебруара 2007. године до септембра 2018. године, налазећи да приговор застарелости потраживања није основан, јер је обраћањем тужиоца надлежном органу 22.02.2010. године дошло до прекида застарелости, па како је тужба поднета 27.07.2017. године, то је најстарије незастарело потраживање тужиоца за месец фебруар 2007. године.

Другостепени суд је прихватио као правилан закључак првостепеног суда о одговорности туженог за штету која је тужиоца причињена неисплаћивањем пензија у смислу члана 172. Закона о облигационим односима, налазећи да је основано потраживање тужиоца за период од 01.07.2014. године до септембра 2018. године. Тужбени захтев у преосталом делу, за период пре јула 2014. године, другостепени суд је одбио као неоснован, налазећи да је потраживање тужиоца за тај период застарело јер се ради о потраживањима која су доспела у периоду дужем од три године пре подношења тужбе (27.07.2017. године), уз закључак да подизањем захтева за успоставу исплате пензије дана 22.10.2010. године није дошло до прекида застарелости у смислу члана 388. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 360. став 2. ЗОО прописано је да застарелост наступа кад протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе.

Чланом 388. ЗОО прописано је да се застаривање се прекида подизањем тужбе и сваком другом повериочевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом, у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања, а чланом 389. став 2. истог Закона да се сматра да није било прекида ако повериочева тужба или захтев буде одбачен или одбијен, или ако издејствована или предузета мера извршења или обезбеђења буде поништена.

Одредбом члана 392. став 3. ЗОО прописано је да кад је прекид застаривања настао подизањем тужбе или позивањем у заштиту, или истицањем пребијања потраживања у спору, односно пријављивањем потраживања у неком другом поступку, застаривање почиње тећи изнова од дана кад је спор окончан или свршен на неки други начин.

По оцени Врховног касационог суда правилно је становиште другостепеног суда о основаности приговора застарелости потраживања за период од фебруара 2007. године до јула месеца 2014. године.

Неосновано се у ревизији тужиоца оспорава оцена приговора застарелости садржана у другостепеној одлуци. Код утврђеног да је решењем туженог захтев тужиоца одбијен, а полазећи од садржине одребе члана 389. став 2. ЗОО, то је и по оцени ревизијског суда правилан закључак другостепеног суда да обраћање тужиоца туженом захтевом за успостављање исплате пензије нема правни значај процесне радње предузете против дужника ради остварења потраживања, која би имала за последицу прекид тока застарелости у смислу члана 388. Закона о облигационим односима. Следом наведеног, супротно ревизијским наводима у овом случају нема места примени одредбе члана 392. став 3. ЗОО у ком случају би застарелост почела поново да тече од дана подношења наведеног захтева.

Предмет потраживања у овом случају је накнада штете по основу правила из члана 172. Закона о облигационим односима, која је у виду неисплаћене пензије настала при сваком пропусту туженог да тужиоцу исплати доспели месечни износ пензије, када је тужилац са сваком неисплатом сазнао за настанак и висину штете од када тече субјективни рок застарелости од 3 године прописан одредбом члана 376. став 1. Закона о облигационим односима, и то од доспелости сваког појединачног месечног износа. Сходно наведеном, правилан је закључак другостепеног суда да је основан приговор застарелости потраживања накнаде штете за период пре јула 2014. године, јер је реч о потраживањима која су доспела у периоду дужем од 3 године пре подношења тужбе (27.07.2017.године), односно од када је тужилац сазнао за штету и висину. Непримањем пензије за фебруар 1999.године, а која је доспела за исплату 25. дана наредног месеца (25.03.1999.године), тужилац као корисник пензије могао је имати сазнања да му је проузрокована штета, јер му пензија није исплаћена. Тужба је поднета 27.07.2017. године, што значи да најстарије незастарело потраживање потиче из јула 2014.године.

Из изнетих разлога неосновани су ревизијски наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права од стране другостепеног суда, па је Врховни касациони суд одлучио као у изреци, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**